

БІБЛОС

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОТ БІБЛІОГРАФІТ

"BIBLOS"

UKRAINIAN BIBLIOGRAPHICAL
Address: BIBLOS' 238 E. 6th St. NYC 3.

SUBSCRIPTION: ONE YEAR \$2.00
Editor N. Sydor Czartorysky, Ph. D.

diasporiana.org.ua

Ч. 3(110)

ЛИПЕНЬ – ВЕРЕСЕНЬ 1965

РІК XI.

1015

1965

Князь Володимир Великий

1. 8. 988. ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ в КИЄВІ

Д-р М. С. Чарторийський
БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ
(Біографічна довідка)

Книжка "Божественна Літургія," "Історія-росивток-пояснення, що її написав о. Мелетій М. Соловій, ЧСВВ, з'явилася 1964 року в Римі, в Серії П, "Записки ЧСВВ," Секція I, і представляє собою вімірюваною книгу не лише своєю тематикою, але й зібраним матеріалом, змістом та формою. Формат академічних видань, стсрін 422-XIV-4 непаризовані, на дуже доброму папері.

Крім слова від видавництва, передмови, пояснення скороочень та змісту, книга поділяється на дві основні частини, перша якої охоплює історичне введення до Служби Божої і ця частина поділяється на 5 розділів, а це: Загальні поняття про Службу Божу, Історичний розвиток Сл. Божої в перших сторіччах, Історичний розвиток Сл. Божої візантійсько-слов'янського обряду, обрядовий розвиток Сл. Божої в Українській Церкві та 5-ий розділ — Літературні коментарі до віз.-слов'янського обряду.

Ця перша частина своїми 5-розділами займає чвертьину великої та надзвичайно цінної праці о. Д-ра Мелетія Соловія, і, коли б ми хотіли основніше її проаналізувати, на те треба не лише місяця, але й багато часу, тож ми обмежуємося лише до основніших її аспектів, чи краще кажучи — до коротенькій довідки про цю монументальну працю.

Провідною лінією цієї праці — це не лише розвиток Божественної Літургії на протязі століть, але й її місце, її значення в лоні християнства взагалі, а в лобі християнської України зокрема. Це центр християнського служіння Богові й відношення людини до Бога. Пізнати цей центр, зрозуміти його, зрозуміти Божественну Літургію і піznати в її історичному розвитку так, як вона творилася, розвивалася в практичному служінні Богові на протязі довгих років, — це ці завдання осягнути.

Книга насычена багатством малодоступних матеріалів, прикладів та джерельного фактизажу, що її з великою користю прочитає кожна людина, що хоче оправді пізнання, зрозуміти та вглибітися в зміст Божественної Літургії, що є центром християнського слу-

жання Богові. І є однією, ця книга служитиме також неабияким посібником для кожного священика, для студентів Богословія та для кожної віруючої християнської людини, що любить та хоче пізнані та зміст і практику Божественної Літургії. Бо, що ж може краще спричинитися до любові, як не само пізнання предмету; що може краще послужити нам в пізнання цієї Божественної Літургії, як саме ця, під кожним оглядом старанно, із знанням, розумом і серцем написана праця о. Мелетія Соловія, — тим більше, що такої праці в нас досі не було, а потреба її була дуже велика. Цю саме прогалину заповівав автор, і нам лише остается широ привітати цю книгу та бути вдячним авторові за цей великий вклад труду, що він його вложив у цей твір.

Друга частина — це пояснення молитов та обрядів Служби Божої і вона заповнює другу, більш, як половину книги. І так. Проокомідія — має три розділи: Вступні замітки про Проокомідію; Перша частина Проокомідії — приготування священослужителя, та Друга частина — приготування евхаристійних дарів. Другий підрозділ: Літургія Отглашених — має аж 7 розділів. А підрозділ Літургія віріх — має чотири розділи. Тож уже з цього бачимо, що друга частина праці обговорює та пояснює сам зміст та практичне виконання і весь перебіг практики, що її довершує священик під час відправи Божественної Літургії. Тут кожна деталь є пояснена, обговорена й зображенна так, що уважний читач не лише зрозуміє все, але й пізнає велич цієї дій цієї містерії, що відбувається в центральному служінні Богові — в Божественній Літургії.

Систематичне виложення матеріалу, пояснень та молитов — є тим плюсом, бо уважна людина, що читає цей твір, має перед очима не лише хронологію історичного розвитку Сл. Божої, але й хронологію її величного змісту. Показчик імен — є закінченням цієї монументальної праці. Було б добре, як би був поданий теж окремий опис використаних праць автором.

БІБЛІО

Видання

90. Дмитрів, І., Д-р: ПРОТИХВІЛЬ (Спогади лікаря). Власним накладом. 1964 рік. Друковано в Канаді (без подання місця видання) сторін 464. з портретом автора.

91. Онацький, Євген: ПО ПОХИЛІЙ ПЛОШІ, записки журналіста і дипломата. частина 2. Видавництво Дніпрова Хвилія, Мюнхен, 1964, сторін 152.

92. Фединяк, С. о, ЧСВВ.: ВІВРАНІ ЛИСТИ СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО, Переклав із грецької хови... В-во ОО. Василіян. Нью Йорк, 1964. Українська Духовна Бібліотека, сторін 216. ціна примірника 2.50 .

93. -ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ, том 1-й. 1)Мітологія, 2)Побут, 3)Письменство 322 ілюстрацій. Друге доповнене видання. Видав Іван ТИКТОР. Клуб Приятелів Української Книжки. Вінніпег – 1964 – Канада. 2.300 примірників; сторін 480. (Перше видання І.У.К. з'явилося у Львові 1937 р. в одному томі, 10.000 примірників). Обкладинка Мирон Левицький. Доповнення зложив Михайло Подворняк. Друковано офсетовою технікою в друкарні: D. W. Friesen & Sons Ltd., Altona, Canada. (Ціна примірника (1-го тому) виносить 12.50 дол.)

ДЕШО З ФІЛЯТЕЛІЇ

На сторінках 4-ї та 5-ї ми помістили відбитки поштових коверт, що їх видали Т-во колишніх Волків Української Повстанської Армії (УПА) Америки та Канади; це пропагандні коверти, видані завдяки ініціативі д-ра Б. Гука-Скали, що в 1964 році випустив три кольорові коверти, присвячені важливим подіям із історії укр. визвольного руху, а че:

1) СЛАВА УСС, 1914–1964, з нагоди 50-річчя збройного виступу УСС-ів,
2) З нагоди 20-річчя У.Г.В.Р. з портретом ген.хор. Тараса ЧУПРИНКИ, а
3) З нагоди 50ї річниці смерті провідника ОУН сл. п. Степана БАНДЕРИ.

Також видано й інші коверти, дві з яких поміщено на іншому місці.

Д-р Ол. Соколишин.

Н А Ш П Р И В И

З нагоди 45-річчя видавничої діяльності й 40 років від заснування "Українського Видавництва" у Львові Вельмишановному Панові ІВАНОВІ ТИКТОРОВІ складаємо свій ширий привіт та висловлюємо признання й бажаємо багатьох літ та ще багато творчих успіхів!

За видавництво "ГОВЕРЛЯ"
і Редакцію "БІБЛОС"

Д-р Микола С. Чарторийський, в. р.

Д-р Олександр Соколишин, в.р.

У Нью Йорку було висвітлено в дніх 6-го, 7-го і 8-го травня 1965 р.

ВИРАЗНО ОЗВУЧЕНИЙ, В БАРВИСТИХ КОЛЬОРАХ ФИЛЬМ

ВІД МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ

ДО КАРДИНАЛА ЙОСИФА

Фільмова продукція ЯРОСЛАВА КУЛИНИЧА

ХІЛОВІ ВИДАННЯ

25. Володимир: *БАЛЯДА ЛІСОВОГО ШУМУ*. Орден, Лондон, 1965, сторінок 32; ціна прим. 50 с.
26. Володимир: *БАЛЯДА ПРО СВЯТОСЛАВА*. Орден, Лондон, 1965. Сторінок 32; ціна примірника 50 с.
27. Ковалів, П.К.: *СЛОВ'ЯНСЬКІ ФОНЕМИ. Походження і історичний розвиток*. Видання НТШ, Нью Йорк, 1965 сторін 156.
28. Овечко, Іван: *НЕ ПЛАЧ, УКРАЇНО!* Декляматор. Вибрані п'єсі. Ридано старанням грихильника творчості автора - о. Михайла Кудановича. Лос Анджелес, Каліфорнія, 1965. Стор. 45+3 непаг. Ціна 1.50 дол.
29. - КАЛЕНДАР УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ на 1965 рік. В-во "Українські Вісті" Едмонтон. 1965, ст. 124. (Ілюстроване видання).

о О о

На прохання наших читачів, зокрема з кіл української студійної толоді, ми подаємо за інформаціями нашого співробітника, старшого бібліотекаря, каталогера чужомовної літератури, д-ра Ол. Соколишина, дві таблиці (на різних сторінках цього числа) для використання в іх дослідах, а це:

таблицю транслітерації кириличних, зокрема українських букв, а також і таблицю розпізнавання років та дат, тощо, видрукованих старо-церковними буквами, кирилицею.

ТАБЛИЦА. ВИЗНАЧУВАННЯ ЧИСЕЛ БУКВАМИ КИРИЛИЦІ

Однинці	Десятки	Сотні	Тисячі
1	۱۰	۱۰۰	۱۰۰۰
2	۲۰	۲۰۰	۲۰۰۰
3	۳۰	۳۰۰	۳۰۰۰
4	۴۰	۴۰۰	۴۰۰۰
5	۵۰	۵۰۰	۵۰۰۰
6	۶۰	۶۰۰	۶۰۰۰
7	۷۰	۷۰۰	۷۰۰۰
8	۸۰	۸۰۰	۸۰۰۰
9	۹۰	۹۰۰	۹۰۰۰

Societies of Veterans of U. P. A.
in U. S. A. & Canada

Societies of Veterans of U. P. A.
in U. S. A. & Canada

ДЕ ЖО ПРО ТРАНСЛІТЕРАЦІЇ

Транслітерація, че переписування слов'янських імен, назв та слів латинськими буквами. Серед багатьох систем слов'янської транслітерації, на окрему вагу заслуговує товголітня практика одної з найбільших бібліотек світу, *Бібліотеки Конгресу США у Вашингтоні*, яку почищуючи понижче. Значення є вона тим, що робить різницю між транслітерацією московських імен, назв та слів від українських, які мають свій питомий спосіб транслітерації; тож є порівнянно також і нам для одностайноти прилержуватися цієї транслітерації.

Ми влячні Дрові Ол. *Соколишинові* за преложення нам цієї відбитки, яку й почищуюмо.

A.L.A. CATALOGING RULES FOR AUTHOR AND TITLE ENTRIES, edited by Clara BEETLE.
Chicago, American Library Association, 1949.

TABLE OF TRANSLITERATION

SLAVIC TRANSLITERATION

Russian ¹	Ukrainian ²	White Russian ³	Bulgarian ⁴	Serbian ⁵
А а	А а	А а	А а	А а
Б б	Б б	Б б	Б б	Б б
В в	В в	В в	В в	В в
Г г	Г г	Г г	Г г	Г г
Д д	Д д	Д д	Д д	Д д
Е е	Е е	Е е	Е е	Е е
С с	С с	С с	С с	С с
Ж ё	Ж ј *	Ж ј *	Ж ј	Ж ј
З з	З з	З з	З з	З з
И и	И и	И и	И и	И и
І і *	І і *	І і *	І і *	І і *
Й я	Й я	Й я	Й я	Й я
К к	К к	К к	К к	К к
Л л	Л л	Л л	Л л	Л л
М м	М м	М м	М м	М м
Н н	Н н	Н н	Н н	Н н
О о	О о	О о	О о	О о
П п	П п	П р	П р	П р
Р р	Р р	Р р	Р р	Р р
С с	С с	С с	С с	С с
Т т	Т т	Т т	Т т	Т т
У у	У у	У у	У у	У у
Ф ф	Ф ф	Ф ф	Ф ф	Ф ф
Х х	Х х	Х х	Х х	Х х
Ц ц	Ц ц	Ц ц	Ц ц	Ц ц
Ч ч	Ч ч	Ч ч	Ч ч	Ч ч
Ш ш	Ш ш	Ш ш	Ш ш	Ш ш
Щ щ	Щ щ	Щ щ	Щ щ	Щ щ
Ђ џ	"	"	"	"
Ы ы	"	Ы ы	Ы ы	Ы ы
Ь ь	"	Ь ь	Ь ь	Ь ь
В в	"	В в	В в	В в
Э э	"	Э э	Э э	Э э
Ю ю	"	Ю ю	Ю ю	Ю ю
Я я	"	Я я	Я я	Я я
Ө ө	"	"	"	"
Վ վ	"	"	"	"

¹ The present practice of the Library of Congress is in agreement with this table.

² Do not confuse with similar part of the letter І (i).

³ Final disregarded.

⁴ Do not confuse with similar part of the letter І (i).

⁵ This transliteration takes account of only the accepted Ukrainian alphabet and orthography, disregarding the older ones, like the "Faryzhka," the "Drahomanivka," and the so-called etymological orthography of Maksumovych.

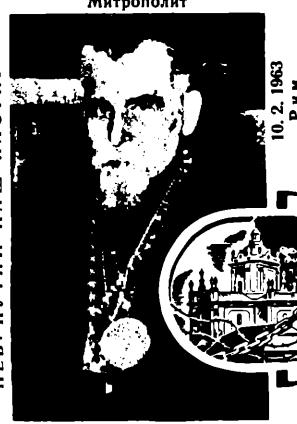
^{*} The ligature is necessary here to distinguish Ж from the combination ВІ.

[†] Transliterate as ј in the middle of a word, disregard at the end.

[‡] This transliteration insures correspondence between the Serbian and present day Croatian alphabets.

Надастоянний в серіях Українського Первоєзарах
Україн - після 18 літ категорії за віру нарих
НЕВГНУТИ НАШ ПАСТИР

DR. AL. SOKOLOVSKY
Archives & Library
in the U. S. A.

ІОСИП СЛІПІЙ

**ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА У ВІЛЬНІМ СВІТІ
РОЗБУДОВУЙМО МОНУМЕНТ СИМОНОВІ ПЕТЛЮРІ — БІБЛІОТЕКУ
ЇОГО ІМЕНИ В ПАРИЖІ**

Про значення розбудови Української Бібліотеки-Музею ім. Симона Петлюри в Парижі, українське патріотичне громадянство освідомлене з попередніх інформацій. Але на превеликий жаль, не всі українські організації і духовенство прихильно ставляться в справі матеріальної допомоги для здійснення заповіту с. п. С. Петлюри — побудови в культурному центрі світової столиці — Парижі (Франція) Всеукраїнської Бібліотеки-Музею ім. С. ПЕТЛЮРИ.

Українське громадянство на еміграції, виявило своє позитивне ставлення до постать св. п. С. Петлюри, під час побудови пам'ятника на Його могилі, ще тільки переїхавши за океан на нове поселення, не було ще матеріально забезпечено, не поставилося байдуже до будови пам'ятника на Його могилі, й своїми щедрими датками дало спроможність в 1953 р. побудувати пам'ятник з чорного граніту і бюстом з бронзи.

Всеукраїнська Національна Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі, не має ніяких своїх матеріальних засобів, а існує й розбудовується виключно на добровільному пожертвах українського громадянства.

Рада Бібліотеки не тільки здійснює заповіт св. п. С. Петлюри, а й зберігає культуру І ПОШИРОЄ ЙОГО ІДЕЇ серед українського громадянства і чужинців.

З розпочаттям діяльності в деяких осередках скупчення українського громадянства уповноважених Бібліотеки, надходження від пожертв збільшується, але вони ще не є вистачаючими для здійснення мети накресленої Радою Бібліотеки.

Члени Ради і всі уповноважені Бібліотеки, в країнах вільного світу, за свою працю для розбудови Бібліотеки, не одержують ніякої платні, а працюють добровільно на користь всеукраїнської загальнонаціональної справи.

Справа утримання і розбудови Української Національної Бібліотеки-музею ім. Симона Петлюри в Парижі, є справою всього українського громадянства у вільному світі, якщо воно сумілінно поставиться до цієї так поважної загальнонаціональної справи, оминаючи походження чи релігійну принадлежність, та даст свою спроможність пожертву принаймні один раз на рік, у травні м. то Рада Бібліотеки з своїм завданням справиться.

Всі надіслані пожертви й видатки контролюються Контрольною Комісією при Бібліотеці. Ні один цент Радою Бібліотеки чи її уповноваженим не витрачається марно.

Бібліотека-Музей ім. С. Петлюри в Парижі потребує постійних матеріальних засобів: на оплату приміщення, опіку й утримання так дорогої для Українського громадянства могили св. п. С. Петлюри в належному стані, на друк видань про Україну і її визвольні змагання під проводом Головного Отамана, придання книжок, які крайно необхідно мати при Бібліотеці, на видання бібліотеки, в якому інформується Українське громадянство про стан Бібліотеки і про отримані нею пожертви та про її витрати й інші видатки, звязані з функціонуванням Бібліотеки.

Щоб осягнути накреслену Радою Бібліотеки мету, від імені Ради Бібліотеки-Музею ім. С. Петлюри, звертаємося з проханням:

а) До Високодостойного духовенства і парафіяльних управ Українських Церков обох віровизнань, щоб під час паханії по св. п. С. Петлюри, річниці його трагічної смерті, переводити збирки пожертв серед присутніх на Панахиді, для розбудови Української Бібліотеки-Музею ім. С. Петлюри і утримання в належному стані пам'ятника на його могилі.

б) До Високоповажних Комітетів по улаштуванню академій в річниці трагічної смерті св. п. С. Петлюри, щоб увесь чистий дохід з академії пересилати на розбудову вищезгаданої Бібліотеки і утримання в належному стані пам'ятника на його могилі.

в) До Високоповажних усіх Українських організацій, партійних угруповань, лікарських і інженерських товариств, комерційних підприємств, кредитових інституцій і до всього Українського громадянства з проханням, зложити свої пожертви по спроможності на вищезгадану мету.

г) До високоповажаних жертвовавців на Бібліотеку, по інформувати про значення розбудови Української Бібліотеки-музею ім. С. Петлюри в Парижі і матеріальний її стан, своїх друзів-однодумців і порадити їм спричинитися в справі пожертв на так поважну загальнонаціональну справу (якщо вони ще неспричинилися).

Пожертви надсилати на адреси:

1. Українська Бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі:

Bibliotheque Ukrainienne Simon Petlura
24, rue de la Glaciere, Paris 13, France

2. Банк. конто ч. 3533 Укр. Бібліотеки ім. С. Петлюри в США:

Selfreliance Federal Credit Union
11838 Jos. Campau, Detroit 12, Mich.

Також складати пожертви на збіркові листи вищезгаданої Бібліотеки-Музею з якими до Вас будуть звертатися Уповноважені Бібліотеки.

Усім ласкавим жертвовавцям наперед висловлюю ширу подяку.

Головний Уповноважений в США Української Бібліотеки-Музею ім. С. Петлюри в Парижі Д-р П. ЧЕПІК, М.Д.
1965 рік.

НАЛЕНДАР ІСТОРИЧНИХ ПОДІЙ

- 16.3.1896. Помер письменник і композитор Петро Нішинський (псевдонім: Байда). Переклав Гомера епопею "Одіссею" та частину "Іліаду". (Нар. 1832 у с. Неменці)
- 16.3.1664. Поляки розстріляли гетьмана Івана Виговського під Ольхівцем (поховано Виговського в скелі Манявськім).
- 17.3.1874. Народився през. Карпатської України о. д-р Августин Волошин (ум. у грудн. 1945)
- 17.3.1917. Утворено Українську Центральну Раду в Києві, з проф. М. Грушевським-голова
- 18.3.1921. РСФСР підписала з Польшчю в Ризі мирний договір (Волинь, Холм - до Гальші)
- 19.3.1895. Народився Максим Рильський, що не міг опертися і писав славословія Москви.
- 19.3.1918. Похорон у Києві поляглих 29.2.1918. під Крутами ТРИСТА ГЕРОЇВ УКРАЇНИ
- 19.3.1939. *Мадари розстріляли в Солотвинських Копальнях Михайла Колодзінського*
(Гузара) шефа Штабу Збройних Сил Карп. України та Зенона Косака.
Приблизно в тих днях березня загинули ще: Олександер БЛІСТВ, оборонець
Замку на Хустській горі, що вмираючи сказав: проми мене свідчте проф. ОЛАІ
- 20.3.1632. Народився гетьман України Іван Мазепа.
- 21.3.1942. Померла письм. Ольга Кобилянська в Чернівцях (народ. 27.11.1863).
- 22.3.1842. Народився в с. Гриньках на Полтавщині Микола Лисенко Компоніст, музик, етнограф.
- 25.3.1651. Полковник Іван Богун побив поляків під Винницею.
- 26.3.1908. Помер український історик і громад. діяч Володимир Антонович, голова Стар. Громади в Києві.
- 26.3.1909. Модерн історик Микола Аркас, автор *Історії України та опера Катерина*.
- 28.3.1892. Народився письменник Олекса Кобець в м. Каневі на Київщині. Ось уривок із його вірша: "Крути":
- "Не дивися назад, які жертви,
Скільки зради і скільки журби,
Бо життя розквітає на мертвім,
Що зродилось з огню боротьби"....
Іван Іванович Кобець
- 28.3.1933. Помер Осип Турянський, автор повісті *Поза жежами болю* з часів 1-ї Світової війни.
- "Поки влав останній з юнаців.
Слава іх пережила роками.
І буде жити тисячі віків!"
- 29.3.1847. П'ячок розгромлено Кирило-Методіївського Братства Ж трус у Костомарова та арешт Костомарова Й Шевченка та інших.
- "Круги, круги! Вас нам не забудти:
В мільйонах українських серці
Ще тисячоліття буде пломніти
Ваш славетний, героїчний герц!"
- 31.3.1858. Народився письменник Адріян КАШЕНКО, автор популярних історичних оповідань і повістей для молоді і старших.

КВІТЕНЬ

- 1.4.1917. Українська Центральна Рада в Києві організує маніфестацію-похід під гаслом *Перший день свободи України!*
- 1-3.4.1941. II-й Великий Збір Організації Українських Націоналістів.
- 6.4.1918. Командант німецьких військ в Україні генерал Герман Айхгорн, порушив, у наслідок спонукань великих землевласників, суверенні права УЦРади. Він видав зарядження, щоб селяни помагали засівати панські лани.
- 7.4.1917. У Києві з'явилось число відновленої газети "Рада", під назвою "Но в а Рада". Ще перед Новою Радою, почав був виходити офіційний часопис державних законів *"Віснік з Української Центральної Ради."*
- 8-9.4.1928. Друга Конференція Українських Націоналістів у Празі, Чехія.
- 9.4.1864. Народився укр. поет і громадський діяч Павло Грабовський в Ахтирському повіті на Слобожанщині. У 1882 Москалі його арештували; опісля удруге був арештований, засланий на Сибір, де й помер в 1902 році. У своїх поезіях Грабовський писав:
- "Тебе... тебе забули нам? Ніколи! Зруйнований хатівськими руками!
Поки живла та чісна в серці е, Коли б ти став великим, як колись,
Поки, моя крига, труди не скололи, І незалежним від усіх, як здавна,
За щастя я боротимусь твоє, Коли б вернулася твоя доля славна-
О краю мій, найкращий між краями, Пісні мої Ж як хвилі б полились..."
- 14/4/1768. Наймогутніше повстання Гайдамаків під проводом Максима Залізняка проти польського василля. До повстання пристав Іван Гонта реєстровий сотник... що був в уманського поль. пана С. Потоцького. Але Москва підступом заманила до себе провідників Гайдамаччини, ніби дати поміч, але Залізняка ж сама покарала, а Гонту видала полякам (Гляди про цей руй "Гайдамаки" ТІІІ)
- 15.4.1918. Помер україн. письменник Іван Нечуй-Левицький (Хварі, Причепа, М. Джера...)
- 15.4.1893. Помер поет і етнограф Іван Манджура (нар. 1851 в Харк.) Зібрав і видав у 1889 р. збірку поезій "Смолосі співи та духи."
- Ревуть та клекочуть на озерах хвили, "Се ти, наша Учитель великий, Месія?" — "Гряди, маловіре" — він благости повем
 Апостольський човен пливе; "Не бійтесь, я!" — він сказав. Прорік Йому, Хвилі лягли...
 Держаться на хвилях стає непосилі, "Призви же до себе мене, о, могучий, "Чого усумнився?..." І поруч у човен
 А буря все дужче реве. Да узрю скоріше твій ліх!" Безсмертний із смертним ввійшли.
- Вже острах апостолам серце здіймає, І кротко возврівши на хвилі ревучі І ми так до правди, нікчемнії мира,
 Погасла надія свята; Месія: "Гряди!" — Йому рік. Де тільки вона замінить,
 Далеко ще беріг, підмоги немає. На хвилю ступив ось апостол і сміло Ідемо серед бурі, і поки в нас віра.
 І ропщуть слабі уста. Іде він немов по землі; Нас буря ота не страшить.
 Коли се назустріч із видом спокійним Аж ось маловір'я його одоліло, Коли ж маловір'я замісто надії
 На хвилях страшених онтам І думки окутали змі. І вірі панує в душі,
 У божеським смієв, тихім, прозірнім Ось чує апостол, що він потопає, Нема нам рятунку! Ми гігем слабі...
 Явився учитель їх сам. В воді уже чресла його... Месіс благий, поспіши!
 Дивують апостоли: певно се мрія! "Спаси, о Месіе!" — у голос взиває — Буря на озерах І. Манджура
 Петро же до нього возвав:
- "Слыши ти раба своєго!"

17. 4. 1847. Повертаючи із Седнева(Чернігівщина) від Лизогубів, під час переправи пороном через Дні про московську жандармерія арештувалася Т. Шевченка й відвезла до Петербурга і там допитувано під додглядом самого цара Миколи I-го.
18. 4. 1862. Народилася поетка Уляна КРАЇНІКО (Блія Шнейдер) у Миколаєві над Дністровим. Оставила багато збірок поезій *Пріма Вера, На Новий шлях та інші*
18. 4. 1825. Помер Володимир Борониковський, маляр(нар. 1757 в Миргороді); портретист. Жив для ідей, працюю кровавим трудом.
19. 4. 1783. Перестало існувати Кримське Ханство, що Віддає усе, усе за рідинний люд! Його приєднано до московської держави. (На новий шлях)
19. 4. 1848. Засновано у Львові першу політ. організацію Головну Руську Раду.
19. 4. 1885. Помер у Петербурзі наш історик Микола Костомарів, автор: *Дві русі. Народ.*
19. 4. 1917. Почався в Києві Перший Всеукр. Націон. Конгрес(закінчився 21. 4. 1717 р.) Російські і жидівські організації поставилися до Конгресу ворожо!!
20. 4. 1622. Помер у Києві геть. Петро Конасевич *Сагайдачний, родом із Самбірщини*.
21. 4. 1785. Московська цариця Катерина 2, прирівняла укр. старшину з московською і так завела кріпактво в Україні.
22. 4. 1910. Помер Марко Кропивницький, актор, режисер, драматург, основник постійного театру в Києві 1883. р. (Автор п'ес: *Дай серцю волю; Глитай; Гевольник і ін*)
22. 4. 1920. Варшавський договір С.Петлюри з Польщею і так прийшла окупація укр. з..
22. 4. 1924. Померла письменниця Грицько Григоренко (Олександра з Судовщик-Косач.)
22. 4. 1932. Помер у Львові укр. діяч Ілліян Романчук, Голова "Просвіти" й редактор .
23. 4. 1185. Похід на половців Новгород-Сіверського князя Ігоря(Слово о Пілку 1187)
24. 4. 1824. Народився поет Яків Шиголів у м. Охтирці (Слобожанщина) (*Ворскло, Слобожан*)
24. 4. 1944. Великий бій УПА з большевиками на Гурбах-Волинь; загин ген. Ватутіна, що командував комуністичним першим укр. фронтом?
25. 4. 1920. Армія Петлюри з поляками наступають на Київ - проти большевиків.
25. 4. 1927. Помер письменник Марко Черемшина (Іван Османюк).
25. 4. 1927. Помер укр. письменник Михайло Коцбінський, укр. імпресіоніст(Інтермецо)
26. 4. 1648. Запорізьке військо з Б.Хмельницьким здобуло твердиню - кріпость *Кодак* .
26. 4. 1890. Народився письменник, критик Микола Зеров. Засуджений на процесі СВУ .
27. 4. 1904. Помер письменник-драматург і орган. перш. укр. театру Михайло Старицький. А ось його вірш: *До Молоді:*

На вас, завзятці-юнаки,
Борці за щастя України,
Кладу найкраїші думки,
Мої сподіванки єдині.

В вас молода ще грає кров,
У вас в думках немає бруду,
Палає в серці ще любов
До обездоленого люду.
Не занехайте ж, ви П.,
Не розгубіть по світу всує, —
Нехай вона вам дух гартує
У чесній, славній боротьбі.
Бо стоголовий людський кат

Лютуете, дужчає щоднини...
Не можна тратити і хвилини,
Поки ще стогне темний брат.
Поки живий — мершій несіть
Сліому світіво просвіти,
Живу надію закропіть.
Вшануйте рідну його річ,
Назвіть без хитрощів своєю
Ви непрозору, глупу ніч...
Хай кат жсне, а ви любіть
Свою окрадену країну,
За неї сили до загину
І навіть душу положіть!

28. 4. 1915. Від улися великий бої УССів на горі Маківці в Карпатах з москалями ,
28. 4. 1932. Поляки повісили в Тернополі за революційну діяльність, як членів ОУН, Павла Гололіда і Якова Пришляка.

29. 4. 1648. Богдан Зиновій Хмельницький був вибраний гетьманом України.

29. 4. 1918. *Свято Моря.* Чорноморська флота підняла український прапор. З того часу 29 квітня є день української флоти.

29. IV. 1918. Мала Рада зійшлася на засідання й ухвалила два закони:
1. Михайла Грушевського обрано на Президента Української Народної Республіки.

2. Підвищено норму приватної земельної власності до 30 десятин (коло 54,5 моргів).

Але підготований у порозумінні з німецьким командуванням і скликаний у Києві на цей день "З'їзд хліборобів" обрав на гетьмана України генерала Павла Скоропадського. Стався переворот. Центральна Рада перестала існувати.

ТРАВЕНЬ

- 2.5.1848. Створено в Галичині перше українське політичне т-во "Головна Руська Рада".
- 3.5.1924. На знак протесту проти московсько-комуністичного поневолення України покінчив із собою Микола Міхновський, автор "САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНИ" (РУІ).
- 4.5.1838, Викуплено Т. Шевченка з неволі (старанням Сошенка, Брюлова і Є. Гребінки).
- 5.5.1836. Народився на Буковині в Чернівцях Сидір Воробкевич, псевдо Данило Млака). Автор відомої пісні: *РІДНА МОВА*
- Мово рідна, слово рідне! Як ту мову мож забути, Ой, тому плекайтє, діти, Мово рідна, слово рідне, —
Хто вас забуває. Котрою учила Рідненську мову, Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько, Нас всіх іменка говорити, I учіться говорити Той у грудях не серденько,
Тільки камінь має. Неніка наша мила? Своїм рідним словом! Але камінь має!
- 6.5.1910. Помер письменник Борис Грінченко, учитель, етнограф, перекладач, автор "Словника Української Мови", повістей; І д тихими вербами, Соняшний Промінь і ін
- 7.5.1916. Помер святий Андрій-Агапій Гончаренко, піонер і оборонець нападків в тих запорожців, що переселили я на Аляску після зруйнування Сіні. (Нар. 19.8.1832) -.
- 7.5.1929. Українські і польські війська зайняли Київ.
- 8.5.1919. В Ужгороді оголошено про заснування УНР на Закарпатті.
- 8.5.1921. Закарпатська УНР прилучена до Чехо-Словаччини.
- 9.5.1920. Засновано на Закарпатті т-во "Профсвіта".
- 9.5.1922. Помер український історик та письменник Орест Левицький.
- 10.5.1866. Помер укр. письменник Іван Вагилевич, член "Руської Трійці".
- 11.5.1907. У Києві засновано Українське Наукове Товариство.
- 13.5.1888. Помер укр. учений і поет Яків Головацький, член "Руської Трійці".
- 13.5.1849. Народився укр. письменник Панас Мирний (Рудченко) у Миргороді на Полтавщині. Це "полтавський" письменник, автор: Хі ба ревуть воли, як ясла повні? і ін
- 13.5.1865. Відкрито в Одесі 3-й з черги університет Україні (1-й Харків, 1805, і Київ у 1834 р.).
- 13.5.1933. Застрілився Микола Хвильовий протестуючи проти голоду в якому загинуло 7 мільйонів невинної українських матерів, батьків і дітей!
- 14.5.1648. Перемого Б. Хмельницького над поляками під Жовтими Водами та відновлення Української Державності-Козацької.
- 14.5.1856. Народився письменник Андрій Чайковський, автор відомих історичних повістей, оповідань, як *За Сестрок, Віддачівся, Олексій Корнієнко, Сонце заходить, Перед Зривом, З Татарської неволі, Не піддавайся Біді, Червоне Платно (Козацька Помста)* з ласки Родини, Паніч, Одарка, Олюнька, За наживою, Малолітній, Побратахін. *На Уходах і багатініших!*
- 14.5.1871. Нар. в с. Русові-Снятин, Василь Стєфанік, новелість, співець селян. недолі!
- 15.5.1848. Скасовано на ЗУЗ в Австрії паншину.
- 15.5.1848. Почала виходити газета у Львові *Зоря Галицька*.
- 16.5.1648. Богдан Хмельницький на чолі з козаками розбив польську армію п/Жовті Води
- 16.5.1817. Народився український історик Микола Костомарів.
- 16.5.1851. Народився письменник і етнограф Іван МАНДЖУРА. Ось його вірш: **ПЕРШИЙ СНІГ:**
Ше вчора сонечко так гріло, Озіме пиши зеленіо фюгодни ж стег увесь неначе впер жалільно плаче,
Чабан з отарою бродив, I лист у дузі гомонів; Заслав сіблястий оксаміт, I сонце пле не той мов світ.
- 17.5.1876. Московський цар Олексій 2-й підписав гнібний едикт (Михайлівський едикт) яким заборонялося вживати укр. мови та повна заборона друкувати укр. книжки. Автором цього едикту був донощик та україножер Мих./зифович, що видав і Братчиків в КМБ
- 18.5.1902. Помер на засланні у Сибіру укр. письм. і поет Павло Грабовський. Своє страдницьке життя описав в зверненні до Матері:
- Мамо-голубко! Прийди подивися. Мамо-голубко! Горюеш ти, бачу. Може, до тебе вже більш не прибуду..
Сина од мук захисти: Стогнеш сама в журбі, Не дерітай, а прости,
Болі зі споду душі піднялися, Хай я одицькою і плачу, — та од людського неправдивого суду
Що вже несила нести. Бажче безмірно тобі! Сина свого захисти.
- 18.5.1917. В Києві розпочався 1-й Всеукр. Військовий З'їзд, з 700 делегатами воїнів, цей З'їзд рішив утворити при УЦРаді Український Генеральний Військовий Комітет.
- 20.5.1932. Помер письм. Степан Васильченко (Панасенко), писав новелі й драмат/етюди.
- 22.5.1861. Піло Т. Шевченка перевезено і поховано на горі в Каневі над Дніпром.
- 22.5.1920. Подяки замучили композитора Остапа Нижанківського.
- 23.5.1938. У Роттердамі в Голландії загинув вд ббми полк. Евген КОНОВАЛЕЦЬ, голова ОУН/УПА
- 24.5.1125. Помер найкращий князь Володимир Мономах, твоїм дітям оставив Заповіт.
- 24.5.1918. Представники укр. партій створили Укр. Націон. Союз у Києві
- 25.5.-7.6.1596. Героїчна оборона козацького табору під Солоницею перед наступом поляків. Оборонець Северин Наливайко, якого як зловили, то поль. воєвода Жолкевський відіслав до Варшави, де його поляки замордували.
- 25.5.1926. У парижі з рук скрітовбіці жида-комуніста Шварцбarta загинув Головний Ота ман військ УНР, Симон ПЕТЛЮРА.
- Ще мить тому — весна і цвіт,
Чужинний май в співучім сонці
...І вже щось чорне криє світ —
І де ж ви, друзі, оборонці.
Найвищий рух крилатих рук, —
НІ! Свисту куль не заперечить
- І тіло падає на брук,
І ось тріпочуть груди й плечі, Як марний, як минулій вияв, —
І очі гасить смертна мла . . .
Сім хижих куль. Сім стрілів зла
Зміряли в дух — влучили в тіло:
Знялися над мер.вим тілом крила
- І дійсність легко попливла,
Бо за повіками тримтів
Співучий степ, пшеничний спів,
Полтава, прaporи і Київ.
Євген Маланюк

- 26.5.1742. Помер у Яссах у Молдавії, інтернований турками гетьман *Лилип Орлик*-патріот!
- 26.5.1944. Загинув сл.п. *Михайло Палідович-Карпатський*, головний редактор журналу *Ідея* чи та колишній крайовий провідник ОУН.
- 28.5.1916. Помер найбільший письменник і поет на ЗУЗ *Іван Франко*,
- 28.5.1945. Греко-кат. священики під прихусом НКВД підписали письмо (о. Гаврило Костельник, о. Михайло Мельник і о. Антін Ідельвіцький) у сирав "возз'янання" з правою, а від 18.3.1946 р. "воз'янано" з Костельником у проволі., не зроблено на знищенні укр. кат. Церкви.
- 29.5.1878. Народився поет *Петро Карманський* у Іваніві ЗУЗ. Його збірки: *З теки самовівці* (1899), *Ой люлі смутку* (1906), *Блюзіні огні* (1907), *Пливем по морю тъми* (1909), *Альфредо* (1917) також перекласав і з італ. мови. Це визначний лірик! Отак опишує поет долю України і її хресного шляху:

Минали місяці; пройшли різдвяні свята
І нікто їх не стрічав у галицькім селі.
Не вдарив в церкві дзвін. Україна
(Розп'яття)

Від болю і журби приникла до землі
І ревно плакала над свіжими гробами,
Що постелились скрізь—долинами й
(горбами..)

ЧЕРВЕНЬ

- 1.6.1630. Тарасовк Ніч. Українські козаки під проводом Тараса Трясила (*Федорович*) побили біля Переяслава поляків. Козаків благословив митрополит Йов Борецький.
- 1.6.1652. Розпочався бій з поляками і до 2.6. впало понад 20 поляків і 10 тис. німців.
- 1.6.1933. День Пам'яті замучених голodom українців 1933 р., загинуло 7 мільйонів душ'
- 2.6.1936. Помер широ популярний письменник *Андрій Чайковський*, автор істор. посівець!
- 2.6.1888. Народився у слободі Вел. Меженці письменник Кость Буресій, нап. драму *П. Полуботок*
- 5.6.1648. Хмельницький розгромив під Корсунем Потоцького і Каціновського і забрав у небюло.
- 5.6.1708. Договір г. I. Мазепи з швед. кор. Карлом XII на боротьбу проти Московщини.
- 5.6.1775. Друге і остаточне зруйнування Запорозької Січі.
- 6.6.1937. Передчасно помер поет *Ігор (Богдан) Антонич*. Збірки: *Привітання життя, Книга Лева*
- 7.6.1843. Помер поет о *Маркія Шашкевич* Автор "Русалки Дністрової" 1837.:

Дайте руки, юні други.
Серце к серцю хай припаде,
Най щезають тяжкі туги
Ум. охота пай засяде!

Разом! Хто сил має,
Гоніть з Руси мраки тьмаві, —
Зависть най вас не спиняє,
Разом к світу други жаві!

- 7.6.1930. Помер мальяр і фізик *Петро Холодний* (портрети і церковне мальарство).
- 8.6.1653. Богдан Хмельницький п'єрем'г поляків під Батогом.
- 8.6.1919. Укр. Гал. Армія (УГА) почала офензиву під Чортковом і розбила поляків.
- 9.6.1898. Помер поет Яків Щоголів, оставив 2 збірники: Ворскло і Слобожанщина (1898).
- 9.6.1845. Народився найбільший драматург *Іван Тобілевич* (*Карпенко-Карий псевдо*) "Боязь дакна, Наймічка, Мартин Богуля, Хазлін, Сто тисяч, Свєта, ондарівна" Сава Чалий.
- 10.6.1917. Відбувся 1-й Всеукр. Селянський Зізд і делегував до УЦРади своїх 183 делегати
- 11.6.1931. Помер укр. історик і політ. діяч Вячеслав Липинський, автор *Листів до Хліборобів*
- 13.6.1944. У Саксенгавзі нім. табрі замордував гештапо поета *Олега Кандибу*, автор *Лідер*
- Ольжич писав: *Загочев і будеш В людині лежить навіддана сила!*
- 14.6.1891. Помер письменник-реаліст *Василь Мова* (*Лиманський*) Писав проти насильствів Москви:
- Коли схочуть вас на муки А ніж ждати в тузі смерті
Вислати на чужину, В північних заметах.
Не давайтесь живцем в руки, Смерть за волі оборону
Бійтесь до загину! Буде вчинком мести, —
Бо стократно краще вмерти Вість про неї піде в люди
З руки Махамета. Й викличе протести.
- І западе в живі серші
За правду обида.
До жорстоких катів меря
Складеться огіда.
І научить глухих чуті
І сліпих прозріти.
Розохочіть давні пута
З ніг народніх зліти..
- 14.6.1722. Помер гетьман України *Іван Скоропадський*.
- 14.6.1891. Народився Є. КОНОВАЛЕЦЬ, полковник УСС, провідник УВО, ОУН і їх основник.
- 15.6.1775. Друге зруйнування Запорізької Січі москвинами.
- 17-23.6.1917. 2-й Всеукр. Зізд Військовий у Києві.
- 18.6.1569. На Соймі у Люблюні - зedнання Польщі, Литви й України (Люблінська Унія).
- 18.6.1709. Перше Зруйнування Запорозької Січі (Чортомлицької) (К. Гординенко приєднався до гетьмана Івана Мазепи).
- 20.6.1768. "Уманська трагедія"- Коліївшшина-останній бій проти Польщі, Іван ГОНТА і М. Залізняк повели повстання, проти Польщі. Здобули Умань і зничили поляків, але царіця Катерина 2-а дала полякам підмогу і повстання утоплено у крові!
- 20.6.1895. Помер Михайло Драгоманов, учений, політик та громадський діяч.
- 20.6.1948. В Аугсбурзі відкрито було (покликано до життя) Українську Національну Раду.
- 22.6.1920. Помер український графік Юрій Нарбут.
- 22.6.1929. Помер у Празі-Чехія, Євген Чикаленко, меценат, автор 3 книг Спогадів і Шведенника.
- 22.6.1941. Гітлер виповів війну ССР. Україна стала ареною важкої боротьби.
- 23.6.1870. Помер письм. *Амвросій Метлинський* (*псевдонім Могила*): Рідна мова, рідна мова!
Мов завмер без тебе я!
Тільки вчую рідне слово,
Обізвалась мов сім'я...

O. O. S.

ДЕЯКІ ЖИДІВСЬКІ ВИДАННЯ В УКРАЇНІ Й ПРО УКРАЇНУ
/Бібліографічні записи/

І. В підяремній Україні, так званій УРСР при Всеукраїнській Академії Наук та Академії Наук Української УРСР існував у трицятих роках Єврейський Інститут, який проводив дослідку працю з ділянки гебреївської а в більшій часті з єврейської літератури. автор Александр Цемеранц твору про мучеництво юдівських письменників під советами, виданий в Аргентині 1962 р., на стор. 47-ї заподає навіть знимку збору студентів Інституту Єврейської Пролетарської Культури при Українській Академії Наук в Києві в 1935 мабуть році. Також на стор. 56-ї є заподання навіть знимка триповерхового будинку інституту. Автор навіть дістов посвідчення присвоєння Йому ступеня кандидата наук єврейської літератури за написання дисертації "Етюди до історії єврейської пролетарської культури в СРСР". Посвідчення видане Йому українською та московською мовами, заподасмо лише відбитку українською мовою для історичного задокументування того "акту існування такого інституту при Академії наук УРСР. Взято воно з другої Його праці виданої в Нью Йорку 1943 р. юдівською мовою: тобто їдіш: "В середні думі", про юдівську літературу та її долю під советами, в якій на стор. 72-ї російською та на стор. 79-ї українською мовами помістив те своє посвідчення, переподруковані нижче.

שְׁרָאוּקָעַם *

≈ 1/20

Kurs. 10/УП- 1935 р.

ПОСВІДЧЕННЯ.

Українська Академія Наук з цим свідчить, що як видно з протоколу неслідків захисту кандидатською дисертацією в УАН
І.ПОМЕРАНЦЕМ, С.А. дисертації на тему "Етапи до історії єврейської прометарської культури в США за постамовою кваліфікаційної комісії УАН" тому присуджено вчену степень кандидата наук єврейської літератури, аку постамову подано інститутом ~~Інститутом~~ УАН з цим свідчить, що дисертація

Академічний
Президент
Університету
академік *С.І. Львов*
сан. Секретаріату
президії УАР *Левинський* /І.С. Левинський/

Олександр Померанц є видавцем літературного збірника жілівською мовою, п. н. "Проделки", видаваний у Києві, в-во Всеукр. Академії Наук 1935 р., на 246 сторін.

2. В Західній Україні, зокрема в Галичині серед юдейського населення був значно поширеніший їх націоналістичний рух з метою привернення юдеїв втраченої Батьківщини-Ізраїля. Один з істориків того руху Натаан Гельбер в праці Історія Ціоністичного руху в Галичині, 1875-1918 рр., виданої в двох томах в Єрусалимі 1958 р. має богато згадок про нас та на стор. 916-917-їй містить ДЕКРЕТ Жидівської Національної Ради Східної Галичини ~~я СТАВЛЕН~~ даний адвокатові Д-р Леонові Райхові з правом заступити юдейське населення чи народу Західної України, ^{так} слово перечеркнено і дописано чорнилом Східної Галичини, перед Мировою Конференцією у Версалю-Франція. Документ виготовлений та нотаріально завірено в Станіславові 1-го та 3-го січня 1919 р. На доказ як трактовано Західну Україну однор з українських меншин, поміщено відбитки тих оригінальних документів для історії. Твір є виданий гебрейською мовою з богатою змінкою та факсиміллями рідкісних видань.

Galber, Nathan Michael, 1891-
(The history of the Zionist movement in Galicia,
1875-1918) Toldot ha'tnuah ha'Tzionit be'Galicia,
1875-1918. Journal. Rubin Mass. 1058. 3 v. illus.

Vol. II., p. 916-918:

Q.31.2504

Р А К В И Т;

... der gefertigte Ostgaliläische jüdische Nationalrat als oberstes Organ des jüdischen Volkes Herrn Dr. Leon Weisbart in Lemberg.

Vollmacht
erteilt, das jüdische Volk im ~~versammlungen~~ beim Friedenskongress in Versailles oder zu welchem Orte auch immer er sich zur Beendigung des Krieges versammelt, in allen auf den Friedensschluss mit dem jüdischen Volk beigefügten Anklagehauheiten zu vertreten, Erklärungen abzuschließen und auszuführen.

Montreal, Jan. 1, January 1919.

Das Präsidium des Ostgalizischen jüdischen Metropolitans.

Authorizing Wm. A. Ginn

Heute wurde die in mir gesetzte Abreise
gezogen. Dr. Karl Halpern ist hierauf in Dr. Reitlers
Forscher-Adressat, bestimmt in Handicelle wohlauf,
als Präsidenten des Ostgalizischen jüdischen
Nationalrates, von wo er die Urkunde vor einer
signifikanter Anzahl gelehrten und Lebhaften
Stadtmeistern am 25ten Januar 1919
Hausfunde mit eingefangen. —
Verein der Naturfreunde Ostpreussens

Mit Datum des k. k. Landesgerichtes. In London
Prof. Dr. von Stosch 1914 bestellter Vertreter
des L. Nators in Stanislaw

יפוריכח של הוועד הלאומי היהודי בגליציה המזרחית לדיר לייאן וויך לוועידת השלום בעמיטס
(בג' אכטואר 1919)

З. В місяці квітні 1965 р. преси принесла вістку, що в 78-му році життя, по-
мер юдівський журналіст, автор І письменник Мондел О'ЕРОВІЧ, емігрант з Кар-
ської Росії, який 1910 р. прибув до ЗДА, був через 10-ть років юдівського
часопису Форвард-Вперед та написав ряд тю рів про перебування юдів на Україні.
Серед його праць для нас заслуговують на увагу слідуючі:

іого праць для нас заслуговують на увагу слідуючі:
Міста і містечка України в історії юдаїв на Україні, виданої в Нью-Йорку
1948 р. та перший том із запланованої три томової Історії юдаїв на Україні,
який вийшов 1961 р. Він був Президентом Комітету Збереження Пам'яті юдаїм
на Україні й писав свої вище заподані твори юдаївською мовою тобто юдішем.
Про його смерть навіть повідомила українське суспільство нагір'я "Свобода".

4. А. Я. Бравер в своїй праці Студії про Галицьке Жидівство, виданої в єрусалимському Інститутом Біяліка 1956 р., гебрійською мовою на 275 стор., містить теж богато матеріалу про нас і тому ту працю слід занотувати для дослідників.

5. В підсоветській Україні в 30-их роках єврейська література могла похвалитися першою продукцією. Гтіс, Н. видає в Київі заходом Кооперативного видавництва Культур-Ліга, 1929 р. Літературну Христоматію, під назвою: "Давня єврейська література, на 284 сторін. Це 1925 р. появився у Харкові в Державному Видавництві УРСР: Збірник МОВІНЬ, єврейською мовою на 73 ст. М. Альбертон видає 1929 р. у Харкові заходом ДВУ: Збірник БІРО-БІЖАН, єврейською мовою. Теж 1926 р. появився Літературний Альманах "УКРАЇНА" виданий єврейською мовою в Харкові, Кооперативним Вид-ством Культур-Ліги. Це був Альманах єврейських радянських письменників до Всеосвітнього З'їзду Письменників-Укрдержнацменвид-ництва. В 1935 р. в Київі заходом Видання Української Академії Наук УРСР, видано Вибрані твори єврейською мовою Ш. Етнігера. М. Рафес видає по єврейське: Етюди з історії "Бунду", Київ, Культур-Ліга, 1929 р. на 277 стор. При Всеукраїнській Академії Наук чи Академії Наук УРСР існували єврейський Інститут та жидівська історично-археографічна комісія в Київі.

Теж в 1930 р. в Харкові за редакцією І. Лієвберг-а, Інституту юдівської культури при Українській Академії наук. Бібліологічна Комісія, видав перший випуск Бібліологічного Збірника єврейською мовою із заподанням скороченого ного змісту українською теж мовою. Збірник мав 546 сторін та був форматом 26 см. Збірник є цінним посажищком друкарії та гебреїв 30-их років на Україні.

Відмінною підставою для цього може бути відсутність засобів та ресурсів на Україні.

6. Видавались там та і єврейською мовою твори українських письменників та поетів. Серед них стрічкою Михайла Коцюбинського: *Оповідання*, київ, Культур-Літ, 1928, на 167 стр. з портретом автора.

7. Не поминено видавання єврейською мовою й нашого національного генія І пророка Тараса ШЕВЧЕНКА. Ще 1935 р. А. Хвиля видав розвідку: Тарас Шевченко великий демократ, поет-революціонер, Київ, Вид.-тво Укр. Акад. Наук; 1935 143 стор. В 1939 р. Кабінет по Вивченню Єврейської Радянської Літератури, мови та Фольклору-Академії Наук УРСР, Державне Вид.-во Національних Меншостей УРСР в Київі видала ВИБРАНІ ТВОРИ Тараса Шевченка в перекладі на єврейську мову Д. Гофштейна, в 125-річчя його народин на 254 стор. з ілюстраціями. Нижче заподіємо для документації:

КАБІНЕТ ПО ВИВЧЕНИЮ
ЄВРЕЙСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, МОВИ ТА ФОЛЬКЛОРУ
АКАДЕМІЇ НАУК УРСР

האכזיבעס פאָר דער גראָזען
די יידישע סַפּוּעַתִּישׁוּ פִּיסְעַדָּטּוֹר, שְׂפָרָאָק אַזְגַּדְלָהָאָרָאָסְטּוֹר
פָּונְגְּ דָּעָר וּפִנְשָׁאָקְסְּפָּאָרְקְּדָּעָטּוֹר אַזְסּוֹר

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

טַאֲרָס שֵׁウֶוְשֶׁעֶבֶרְ

ВИБРАНІ
ТВОРИ

ПЕРВІЛАНД Г. ГОФШТЕЙН

גַּעֲלִיבְּעָנוּ
וּוְרָאָק

יידיש — ד. הַאֲפָשָׁהִין

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО
НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ УРСР
Київ — 1939

מעליכע-פארלאן
מַדְרָאָסְטּוֹרְןְּ-בְּאַזְעָנָהָאָרָאָסְטּוֹר אַזְסּוֹר
1939 — יִנְחָלָהָאָרָאָסְטּוֹר

8. Щльома Евен-Шоман в 1964 р. в Тель Авіві видав Денник подорожі по совстах. Він прибув до Одеси, бував в Київі, якого називає столицею України.

В Київі відвідав музей Тараса Шевченка й запримітив, що між перекладами Шевченкової творчості чужими мовами, не має перекладу на гебрійську мову. Він ту зауважу зробив проводарев по музею, до речі як він згадує сам жид. Він приніс й показав Йому переклад гебрійською мовою однак в російській транслітерації, тобто з кириличними буквами. Деві стор. 61-ша.

9. Ще 1909 р. Академік Сергій Сфр'ємов в Київі у видавництві "Вік" видрукував розвідку "Єврейська справа на Україні", яка зараз є бібліографічною рідкісттю. Слід її вишукувати й перевидати для історії.

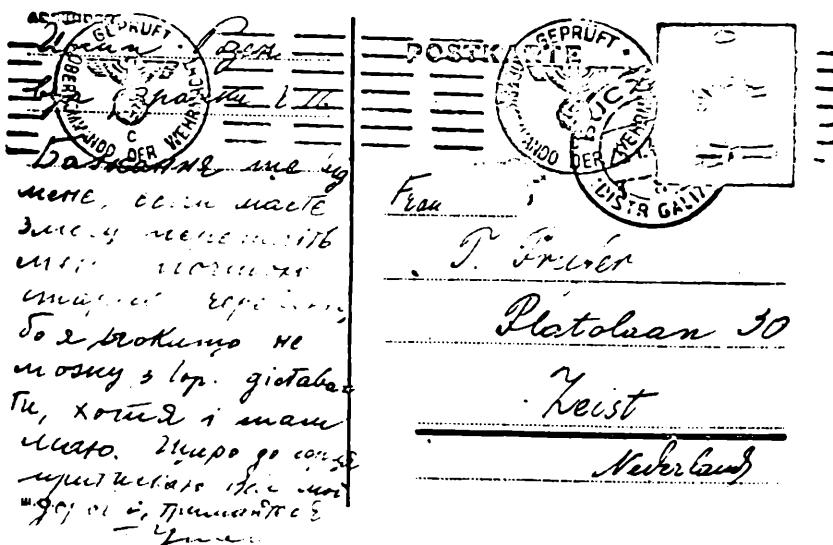
10. В 1929 р. державне видавництво видало єврейською мовою працю Я. КАНТОРА ЄВРЕЙСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ НА УКРАЇНІ. В нім поміщені перелік з 1926 р. в порівнянні до перепису за царських часів з 1897 р., яке то порівнення виказувало пригіст населення й в тому й жидів у значній мірі. За царату в Московії жидів переслідували, роблено нам їими погроми й вони втікали й поселялися в більш спокійній та безпечнішій місці, тобто на Україні, де осталися до зникнення із пінцами під час другої світової війни.

ІІ. Ті жидівські знищення пінцами в Україні стали предметом пропагандистичних відомостей для виманування їх пам'яті різними комітетами по різних місцевостях України. Про де які вже була згадка, залишається згадати декілька збірників на спомин жидівства різних місцевостей Західної України. Щльома БІКЕЛЬ видав у Нью Йорку Збірник жидівства Коломий-Пінкас Коломей, 1957 р. з ілюстраціями, картинами міста, малюю та життя філософии на 448 стор.

В Ізраїлі окремий комітет видав Збірник жidівства СТРИя на 260 сторінок та 68 стор. англомовного тексту.

В 1963 р. Ш. Мельцер видав Збірник жidівства ГОРОДЕНКИ-Сефер Городенка на 425 стор. з ілюстраціями й репродукціями, з яких заслуговує на увагу один лист написаний з Бучача 1943 до одної родини в Голландії. Снаменний лист чи та картка тим, що вона написана чистою українською літературною мовою, яку перепустили німецька військова цензура. Лист в цілості для документації репродукуємо для доказу, що коли узло треба то жиди знали досить справно українську мову. Поштівка з 25-го січня 1943 р. написана Ашером Стрийтой до своєї родини в Голландії українською мовою.

SEFER HORODENKA. Publ. by "The Book Committee of 'Sefer Horodenka' in the United States and Israel, 1963. Sh. Meltzer, ed. between p. 332-333.

Урочище Гиряд Васи 21 січня 1913
під час приїзду відомого катастрофістичного письменника і публіциста, якого відомо під прізвищем «Лінгвіст», а також під псевдонімом «Лінгвіст» (Лінгвіст) з місця наявності, то в цій місцевості було відкрито пам'ятник хвильовому парасолю на висоті
дороги Брест-Литовськ-Борисов-Мінськ-Брест, який ставився на місці
де хвильова мозаїка була встановлена
з міста. Протягом до часу встановлення, а також
бажано, що це місце буде не відомим
однією більшістю, більше якого членів не
заручено. Відкриття мозаїки і з іншими
записами проходило, під час якого Письменник

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ГАЗЕТИНИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

ЧЕТВЕРГ, 15-го КВІТНЯ 1965

ПОТРЕБА КООРДИНАЦІЙ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ПРАЦІ

Не лише фаховий бібліотекар, але також кожний науковець, що працює над якоюсь проблемою, кожний журналіст, кожний учитель, що працює над розкладом лекційного матеріалу, та студент, що працює над якоюсь письмовою роботою, не конечно дисертацією, розуміє величезне значення бібліографій та індексів. Вони — єдині вони — роблять доступною літературу всіх предметів.

У нас, на жаль, бібліографічна праця ще в сповіточку. Вона ведеться занадто здентралізована. Над поодинокими бібліографічними проспектами працюють поодинокі бібліотекарі на власну руку і потім на власну руку стараються свої бібліографії чи індекси видати. Бібліографічну працю старається налагодити Товариство Українських Бібліотекарів Америки — установа, здається, найдільше покликана до того, бо членами компетентними в бібліографічній праці, с в першу чергу фахові бібліотекарі. Займаються бібліографією і книгоизнавством наші наукові установи НТШ та УВАН. Спонсорують деякі бібліографічні проспекти УККА та Український Інститут Америки. Також деякі інші наші установи мають у програмі різні бібліографічні проспекти.

DR. AL. SOKOLOVSKY
Archives & Library
in the U. S. A.

Така децентралізація бібліографічної праці могла б сприяти видавничим можливостям, але вона має свої темні сторінки. В першу чергу це брак одного бібліографічного видавництва, яке легше могло б здобути доступ до головного відбору бібліографій та індексів — університетських бібліотек — та дуплікація поодиноких бібліографічних проспектів. Це остання для нас дуже цикільна, з огляду на наші дуже обмежені видавничі можливості та на економію людських сил.

Тому бажанням було б створити якийсь координаційний чинник, який планував би всеоукраїнську бібліографічну працю в ЗДА та організував видавничу справу.

На мою думку, треба створити в ЗДА Українську Бібліографічну Комісію. В її складі повинні входити представники: Товариства Українських Бібліотекарів Америки, НТШ та УВАН, Асоціації Університетських Професорів, Українського Інституту Америки та Українського Публіцистично-Наукового Інституту. Попри те, що всінні входити, як члени-спонзори, УККА та наші братські союзи. До того можна було б пропонувати катерини членів сномагаючих, якими були в установі та інституції, зацікавлені чи то у бібліографічній праці чи в поодинокими проспектами. Сюди входили б наші професійні організації, видавництва, книгоріні, комбатаційні організації та інші установи, зацікавлені бібліографічною справою.

Осідком Бібліографічної Комісії повинен бути Нью Йорк, з огляду на те, що тут є осідком майже всіх наших центральних установ.

На випадок, якби створено Український Довідковий Центр з осідком в Нью Йорку або у Вашингтоні, Бібліографічна Комісія повинна бути в самій місцевості і тісно співпрацювати з тим осередком.

Завданням Бібліографічної Комісії:

Координація бібліографічної праці, в першу чергу через узбережження реєстру започаткованих та зголошених бібліографічних проспектів.

Організація українського бібліографічного видавництва. Коли б усі наці бібліографії та індекси входили в рамках однієї бібліографічної серії, а менші в бібліографічній періодику, де улегнело б збут українських бібліографій американським університетським бібліотекам, які радо купують серії.

В осідку Бібліографічної Комісії треба депонувати всі опрацьовані бібліографії та індекси, яких не можна було видати, а які доповнюють постійно (у випадках, де таке доповнення потрібне), можливо бути важливим джерелом інформації для дослідників українських проблем.

Я був би дуже радий, якби цих декількох думок на тему координації бібліографічної праці послужили підставою для дискусії і в результаті дали практичні наслідки.

Д-р Роман Верес,

Голова Товариства
Українських Бібліотекарів
Америки

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

(ДРУГЕ ВІДДАННЯ, ДОПОВНЕНЕ ДО 1964 Р.)

Вже вийшла з друку
(перший том)

(Іллюстрованою двома томами)

Видання I. У. К. люксусове, на найкращому палері, тверде обкладинка, оправлене в імітацію шкіри, з золотодруком та целулідовою охоронною обворткою, так, як належить українській культурі.

Перший том має розділи: Мітологію, Побут і Письменство. Разом 450 сторінок і 822 ілюстрації.

Ціна першого тому
\$12.00

Так виглядає I. У. К. в поменшенні. Дійсна величина
10 X 7½ X 1½ цалів.

Ukrainian Book Club

I. Tyktor, Publisher

P. O. Box 3597, B. Winnipeg 4, Canada

(Віддати, висловити і вислати)

ДО КЛЮЧУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЮ КНИЖКОЮ:
Замовляю Історію Української Культури (перший том)
в ціні \$12.00. Належність пересилаю телеком „мої ордером“.
готівкою в листі. (Коли готівкою то в реджістрації листі).

Книгу прошу вислати на адресу:

I. U. K. продають також усі українські книгарі.
Хто давніше замовив I. U. K., повинен тепер зголоситися
і подати свою адресу, щоб отримати книгу.

United States
of AmericaВИСОКА ОЦІНКА АНГЛОМОВНОЇ БІБЛІОГРАФІЇ УКРАЇНСКИХ
ВИЗНАЧНИМИ АМЕРИКАНЦІЯМИ

Congressional Record

PROCEEDINGS AND DEBATES OF THE 87th CONGRESS, SECOND SESSION

Vol. 108

WASHINGTON, MONDAY, JULY 2, 1962

No. III

Senate

Senate Republican Leader Ev-
erett M. Dirksen (Ill.)

Dirksen

SELECT BIBLIOGRAPHY ON UKRAINE AND OTHER NON-RUSSIAN NA- TIONS IN THE SOVIET UNION

Mr. DIRKSEN. Madam President, it has become a truism in the field of international relations that peace with justice is solidly furthered through a broader knowledge and deeper understanding of other nations and peoples. Yet, strangely enough, in these perilous times we have scarcely observed this basic axiom in relation to Ukraine and many other captive non-Russian nations in the Soviet Union.

The serious lag and lacunae in our appreciative understanding of these particular nations are compounded by two essential facts. The first fact is that Ukraine, with a population of over 40 million, is the largest captive non-Russian nation not only in the Soviet Union but also behind the Iron Curtain. Long the Achilles heel of the Soviet Russian Empire, Ukraine is one of our most formidable allies for freedom in Moscow's colonial system. The second essential fact is that the non-Russian nations in the U.S.S.R.—from the Baltic to the Caucasus and into central Asia—constitute a tier of fundamental weakness and vulnerability in the imperial structure of Moscow's empire. This was clearly demonstrated when in July 1960 Khrushchev erupted violently over the passage of the Captive Nations Week resolution by the U.S. Congress. He has been erupting ever since over the mention of these occupied non-Russian nations.

Madam President, I believe it is most fitting on the eve of the third anniversary of our Captive Nations Week observance to introduce into the Record this "Select Bibliography on Ukraine" and other non-Russian nations in the Soviet Union. This is the first compact and essential bibliography on this vital subject. Its value and usefulness to our libraries, educational institutions, and public agencies will be enormous. Its value to the interests of our Nation is

immeasurable.

Under the far-seeing ~~advice~~ of the Ukrainian Congress Committee of America, this select bibliography was compiled by Dr. Alexander Sokolovsky, a professional librarian in the New York City system. It was edited by Mr. Walter Dushnyck, managing editor of the Ukrainian Quarterly. Its final presentation was arranged by Dr. Lev E. Dobrinsky, professor at Georgetown University and national chairman of the Ukrainian Congress Committee of America.

This special project in the interests of American public enlightenment and knowledgeable directions for the expansion of freedom was made possible by a beneficent contribution of Mr. Nicholas Dutchak, of Detroit, Mich. The good that he made possible will, I know, be warmly appreciated by every institution profiting from its use.

Madam President, I ask unanimous consent that this valuable bibliography be printed in full in the Record.

There being no objection, the matter was ordered to be printed in the RECORD, as follows:

Madam Speaker, I move that this Select Bibliography on Ukraine and Other Non-Russian Nations in the Soviet Union be printed in full in the Record.

Congressional Record

PROCEEDINGS AND DEBATES OF THE 88th CONGRESS, FIRST SESSION

45th Anniversary of Ukraine's Independence

A Special House Committee on Captive Nations A Select Bibliography on Ukraine and Other Captive Non-Russian Nations in the USSR

Ukraine and Other Captive Non-Russian Nations in the U.S.S.R.—A Select Bib- liography

SPEECH OF

HON. DANIEL J. FLOOD

OF PENNSYLVANIA

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

Monday, February 4, 1963

Mr. FLOOD. Mr. Speaker, the observance of the 45th anniversary of Ukraine's independence, both in the Congress and throughout the Nation, was so impressive and reassuring that our American interest in the eventual liberation of Ukraine must by all means be deepened further. Needless to say, this

keen interest in the largest captive non-Russian nation in Eastern Europe serves our primary interest, the security and freedom of our own Nation. In the months and years ahead we can expect a progressive awareness on the part of our people of the strategic importance of Ukraine and of the other captive non-Russian nations in the U.S.S.R. to our goal of victory in the cold war.

In the aftermath of our celebration of the 45th anniversary of Ukraine's independence, I cannot think of a more constructive way to sustain and deepen the American interest in a liberated Ukraine than to urge our citizens to learn more about Ukraine and its historic role in Eastern Europe. Such learning will lead inevitably to an appreciation of the many opportunities that this captive nation offers us for an offensive against the Moscow imperialists in the cold war. It is most regrettable, to say the

least, that these opportunities have until now been largely hidden from public view.

Mr. Speaker, it is with the intention of furthering such productive learning that I insert the following "Select Bibliography on Ukraine and Other Captive Non-Russian Nations in the U.S.S.R." in the RECORD. This extremely helpful bibliography was originally compiled by Dr. Alexander Sokolovsky, a professional librarian in the New York City system, and edited by Mr. Walter Dushnyck, editor of the Ukrainian Bulletin and Quarterly. Its final presentation was arranged by Dr. Lev E. Dobrinsky, of Georgetown University. The work was made possible by the beneficent contribution of Mr. Nicholas Dutchak, of Detroit, Mich.

SELECT BIBLIOGRAPHY ON UKRAINE AND OTHER
CAPTIVE NON-RUSSIAN NATIONS IN THE
U.S.S.R.

House

Ukrainian Independence Day

SPEECHES OF

HON. DANIEL J. FLOOD

OF PENNSYLVANIA

AND

HON. EDWARD J. DERWINSKI
OF ILLINOIS

ET AL.

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES

Thursday, January 24, 1963